Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

ASSESSMENT AND EXAMINATIONS DIRECTORATE
Bundy Park, Private Bag 4571, King William's Town, 5600
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA, Website: www.ecdoe.gov.za

NSC 2015 CHIEF MARKER'S REPORT

SUBJECT	AFRIKAANS FIRST ADDITIONAL LANGUAGE

PAPER	2

DATE OF EXAMINATION:	18 NOVEMBER 2015	DURATION:	2 HOURS

This section of the instrument is aimed at providing valuable feedback to schools, subject advisors, teachers and learners about common errors committed by candidates in the answering of questions, to assist teachers and subject advisors to identify areas that need to be given special attention in the teaching and learning of the subject in 2016.

Your responses will be based on two parts:

Section 1: General overview of Learner performance in the question paper as a whole

Section 2: Comment on candidates' performance on individual questions (Detailed explanations must be provided **per question** as follows: (You may include sub questions where necessary)

a) General comment on the performance of learners in the specific question. Was the question well answered or poorly answered?
b) Why the question was poorly answered?
c)(c) Provide suggestion for improvement in relation to teaching and learning
d) (d) Describe any other specific observations relating to responses of learners
e) (e) Any other comments useful to teachers, subject advisors, teacher development

SECTION 1: (General overview of Learner Performance in the question paper as a whole)

ALGEMENE INSTRUKSIES:
• Die vraestel begin by die instruksies.
• **LEES EN LEES WEER.**
• Leerders moet vrae korrek nommer. Nommers moet slegs geskryf word waar ʼn antwoord vereis
word.
• Waak teen verskillende handskrifte op dieselfde vraestel. Dit word as ‘n “irregularity” beskou en
kan lei tot groot probleme.
• Leerders mag nie potlood gebruik nie. Die vraestel moet in ink beantwoord word. Geen Tippex.
• ʼn Vraag wat verkeerdelik beantwoord is, moet deurgetrek word; anders word die eerste twee vrae
nagesien.
• Moenie die antwoordblad vir veelvoudige keuse vrae in die antwoordboek gebruik nie.
• Omkring op die buiteblad van die antwoordboek die nommers van die vrae wat beantwoord is.
• Leerders dui met pyltjies aan dat die antwoorde moet omruil, maar verander nie die vraagnommer
nie. Die antwoorde is dus verkeerd.
• Leerders voeg antwoorde later by bestaande antwoorde (gewoonlik die korrekte antwoord), maar
die eerste antwoord word nagesien.
• Kandidate skryf een woord waar ʼn verduideliking nodig is.
• By vrae waar ʼn spesifieke aantal woorde vereis word, moet die instruksie streng nagevolg word.
• Op die “Hoe voel jy vrae” en “Wat dink jy vrae” moet jou antwoord begin met EK.
• Verskaf ʼn lys met die nodige woordeskat vir dinge soos: ATMOSFEER, KARAKTERTREKKE, EMOSIES.
• Engelse woorde in antwoorde word geïgnoreer.
• Indien die kandidaat antwoorde gee met Engelse woorde in, word die Engelse woord toegedruk en
as dit die antwoord beïnvloed, word dit nie nagesien nie.
• By oop vrae moet Ja/Nee aangedui word alhoewel dit geen punt verdien nie. Slegs die motivering
verdien die punt.
• Nix, Ya, Yah is nie aanvaarbaar nie.
• ʼn Kontekstuele vraag is nie ʼn begripstoets nie. Antwoorde is nie noodwendig in die uittreksel nie.

SECTION 2: Comment on candidates' performance in individual questions

(It is expected that a comment will be provided for each question on a separate sheet).

QUESTION 1
(a) **General comment on the performance of learners in the specific question. Was the question well answered or poorly answered?**
AFDELING A: ROMAN: KRINGE IN N BOS – DALENE MATTHEE
Geen skole het die vraag beantwoord nie. Die kandidate wat dit wel beantwoord het, het die vraag foutiewelik beantwoord en gevolglik baie swak gevaar. Onderwysers moet leerders attent maak op die genre/afdeling wat hulle moet beantwoord asook die instruksies by die keuse van vrae.

• **Why was the question poorly answered? Also provide specific examples, indicate common errors committed by learners in this question, and any misconceptions.**
Sien bostaande kommentaar.

• **Provide suggestions for improvement in relation to Teaching and Learning.**
Leerders moet leer om die regte keuses op die vraestel te maak.
(d) **Describe any other specific observations relating to responses of learners.**
Geen. Sien kommentaar by (a).
(e) **Any other comments useful to teachers, subject advisors, teacher development etc.**
Alle genres moet deeglik deur die onderwysers onderrig en hersien word in terme van inhoud, vraagstelling en beantwoording van vrae.
Let op die letterkundige terme soos: TITEL, TEMA, BOODSKAP, BETEKENIS, FUNKSIE, ENS. Onderwysers en Vakadviseurs moet die CAPS dokument deeglik bestudeer en hul vergewis van die vereistes wanneer dit kom by die opstel van vraestelle. Die verskillende tipes vrae word duidelik in die CAPS dokument uiteengesit.

QUESTION 2
(a) **General comment on the performance of learners in the specific question. Was the question well answered or poorly answered?**
AFDELING A: ROMAN: DIE ONGELOOFLIKE AVONTURE VAN HANNA HOEKOM - MARITA VAN DER VYVER
Daar was minder kandidate wat hierdie jaar die roman behandel het as die vorige jaar.

• **Why was the question poorly answered? Also provide specific examples, indicate common errors committed by learners in this question, and any misconceptions**.
2.3.1 ALTER EGO - Hierdie term is vreemd vir baie kandidate en moet onderrig word.
2.3.3 Leerders het gesukkel om die vraag vanuit die skrywer se oogpunt te beantwoord. Kom nie by memo se standaard antwoorde uit nie.
2.9.1 Leerders moet weet dat Tibo wel 'n pa het. Hy weet net nie wie sy pa is nie. Tibo was 'n proefbuis-baba. Die terminologie val nie binne die ervaringswȇreld van die meeste leerlinge nie.
2.10 Hierdie vraag het groot verwarring veroorsaak. Die fokus vir die leerders was op "nagmerrie" en nie "verfkwasvrou" nie. By oop vrae moet die onderwysers die leerders attent maak daarop om te fokus op die sleutelwoorde.

• **Provide suggestions for improvement in relation to Teaching and Learning**
By oop vrae moet die onderwysers die leerders attent maak daarop om te fokus op die sleutelwoorde.
Die onderwysers moet meer aandag gee aan die oop tipe vrae en leiding gee oor hoe om dit te beantwoord. Leerders moet onderrig word dat oop vrae wel binne die konteks van die vraag en die genre beantwoord moet word.

(d) **Describe any other specific observations relating to responses of learners.**
Leerders moet ontmoedig word om Engelse woorde in hul antwoorde te gebruik.
(e) **Any other comments useful to teachers, subject advisors, teacher development etc.**
Alle genres moet deeglik deur die onderwysers onderrig en hersien word in terme van inhoud, vraagstelling en beantwoording van vrae.
Let op die letterkundige terme soos: TITEL, TEMA, BOODSKAP, BETEKENIS, FUNKSIE, ENS. Onderwysers en vakadviseurs moet die CAPS dokument deeglik bestudeer en hul vergewis van die

vereistes wanneer dit kom by die opstel van vraestelle. Die verskillende tipes vrae word duidelik in die CAPS dokument uiteengesit.

QUESTION 3
(a) **General comment on the performance of learners in the specific question. Was the question well answered or poorly answered?**
AFDELING A: ROMAN: MEEULANDERS – ESTA STEYN
Oor die algemeen het nie baie kandidate die vraag probeer beantwoord nie. Die kandidate wat dit wel beantwoord het, het die vraag foutiewelik beantwoord en gevolglik baie swak gevaar. Onderwysers moet leerders attent maak op die genre/afdeling wat hulle moet beantwoord asook die instruksies by die keuse van vrae.

• **Why was the question poorly answered? Also provide specific examples, indicate common errors committed by learners in this question, and any misconceptions.**
Sien vorige kommentaar.

• **Provide suggestions for improvement in relation to Teaching and Learning**
Sien kommentaar by (a).

(d) **Describe any other specific observations relating to responses of learners.**
Sien kommentaar by (a).
(e) **Any other comments useful to teachers, subject advisors, teacher development etc.**
Alle genres moet deeglik deur die onderwysers onderrig en hersien word in terme van inhoud, vraagstelling en beantwoording van vrae.
Let op die letterkundige terme soos: TITEL, TEMA, BOODSKAP, BETEKENIS, FUNKSIE, ENS. Onderwysers en vakadviseurs moet die KABV-dokument deeglik bestudeer en hul vergewis van die vereistes wanneer dit kom by die opstel van vraestelle. Die verskillende tipes vrae word duidelik in

die KABV dokument uiteengesit.

QUESTION 4
(a) General comment on the performance of learners in the specific question. Was the question well answered or poorly answered?
AFDELING B: DRAMA: POPPIE - ELSA JOUBERT EN SANDRA KOTZé

• **Why was the question poorly answered? Also provide specific examples, indicate common errors committed by learners in this question, and any misconceptions.**
4.5 Funksie van die musiek is nie onderrig nie. Onderwysers moet daarop let dat dit nie net gaan oor die inhoud van die drama nie, maar ook oor die tegniese aspekte daarvan.
4.8 Dit was 'n moeilike vraag dus het die kandidate nie die vraag verstaan nie; gevolglik het hulle klei getrap met hul antwoorde.
4.10 Leerders moet aangemoedig word om die moeiliker tipe vrae meer as een keer te lees voordat die vraag beantwoord word om die vraag duideliker te verstaan.
4.21 Die leerder se antwoord moet aansluit by die inhoud van die drama.

• **Provide suggestions for improvement in relation to Teaching and Learning.**
Die onderwysers moet meer aandag gee aan die oop tipe vrae en leiding gee oor hoe om dit te beantwoord. Leerders moet onderrig word dat oopvrae wel binne die konteks van die vraag en die genre beantwoord moet word.

(d) **Describe any other specific observations relating to responses of learners.**
Sien kommentaar by (a).
(e) **Any other comments useful to teachers, subject advisors, teacher development etc.**
Alle genres moet deeglik deur die onderwysers onderrig en hersien word in terme van inhoud, vraagstelling en beantwoording van vrae.
Let op die letterkundige terme soos: TITEL, TEMA, BOODSKAP, BETEKENIS, FUNKSIE, ENS. Onderwysers en vakadviseurs moet die CAPS dokument deeglik bestudeer en hul vergewis van die vereistes wanneer dit kom by die opstel van vraestelle. Die verskillende tipes vrae word duidelik in die CAPS dokument uiteengesit.

QUESTION 5
(a) **General comment on the performance of learners in the specific question. Was the question well answered or poorly answered?**
AFDELING B: DRAMA: PALJAS - CHRIS BARNARD
Heelwat leerders het die vraag beantwoord.
Die vraag is oor die algemeen goed beantwoord.

• **Why was the question poorly answered? Also provide specific examples, indicate common errors committed by learners in this question, and any misconceptions.**
5.5 By hierdie vraag was die leerders nie seker waar Willem sy naam geskryf het nie; gevolglik was hul
antwoorde verkeerd al het die woord "skryf" in die antwoorde verskyn, bv. "Willem het sy naam **op**
die papier geskryf".
5.6 Baie kandidate het die woord "ander" in die vraag misgelees.

• **Provide suggestions for improvement in relation to Teaching and Learning.**
Die onderwysers moet meer aandag gee aan die oop tipe vrae en leiding gee oor hoe om dit te beantwoord. Leerders moet onderrig word dat oop vrae wel binne die konteks van die vraag en die genre beantwoord moet word.

(d) **Describe any other specific observations relating to responses of learners.**
Dit is duidelik dat baie kandidate slegs na die Paljas fliek gekyk het en nie die teks goed genoeg bestudeer
het nie. Die gebruik van die fliek/film om die inhoud van die drama oor te dra, is aanvaarbaar, maar daar
moet onthou word dat die vraestel gebaseer is op die boek. Enige antwoorde wat verband hou met die
film is verkeerd gemerk, bv. 5.15.1 waar die kandidate gesê het: "Hendrik het sy baard geskeer".
(e) **Any other comments useful to teachers, subject advisors, teacher development etc.**
Alle genres moet deeglik deur die onderwysers onderrig en hersien word in terme van inhoud, vraagstelling en beantwoording van vrae.
Let op die letterkundige terme soos: TITEL, TEMA, BOODSKAP, BETEKENIS, FUNKSIE, ENS. Onderwysers en Vakadviseurs moet die CAPS dokument deeglik bestudeer en hul vergewis van die vereistes wanneer dit kom by die opstel van vraestelle. Die verskillende tipes vrae word duidelik in die CAPS dokument uiteengesit.
QUESTION 6
(a) **General comment on the performance of learners in the specific question. Was the question well answered or poorly answered?**
AFDELING C: STORIEJOERNAAL – KORTVERHALE
"OP SOEK NA KID KHUMALO"- DOLF VAN NIEKERK EN "ASTRA CASTRA" - DOT SERFONTEIN
Die groot meerderheid kandidate het hierdie vraag beantwoord. Kid Khumalo is beter beantwoord as
Astra Castra.

• **Why was the question poorly answered? Also provide specific examples, indicate common errors committed by learners in this question, and any misconceptions.**
6.5.1 Die term “karakter” was problematies. Die leerder moet die karaktertrek kan identifiseer aan die
hand van die inhoud van die verhaal.
6.7.1 Leerders moet kan onderskei tussen 'n telefoon en 'n selfoon.
6.15 Wanneer 'n inhoudsvraag beantwoord word, moet die inhoud feitelik korrek wees. Geen afwykings
word aanvaar nie.
6.22 Wanneer 'n inhoudsvraag beantwoord word, moet die inhoud feitelik korrek wees.

• **Provide suggestions for improvement in relation to Teaching and Learning.**
Die onderwysers moet meer aandag gee aan die oop tipe vrae en leiding gee oor hoe om dit te
beantwoord. Leerders moet onderrig word dat oop vrae wel binne die konteks van die vraag en
die genre beantwoord moet word.

(d) **Describe any other specific observations relating to responses of learners.**
Geen.
(e) **Any other comments useful to teachers, subject advisors, teacher development etc.**
Alle genres moet deeglik deur die onderwysers onderrig en hersien word in terme van inhoud, vraagstelling en beantwoording van vrae.
Let op die letterkundige terme soos: TITEL, TEMA, BOODSKAP, BETEKENIS, FUNKSIE, ENS. Onderwysers en Vakadviseurs moet die CAPS dokument deeglik bestudeer en hul vergewis van die vereistes wanneer dit kom by die opstel van vraestelle. Die verskillende tipes vrae word duidelik in die CAPS dokument uiteengesit.

QUESTION 7

(a) General comment on the performance of learners in the specific question. Was the question well answered or poorly answered?

AFDELING D: VERSJOERNAAL – GEDIGTE

STAD IN DIE MIS - DJ OPPERMAN EN "THINGS THAT GO BUMP IN THE NIGHT"- ROSA KEET

Al die kandidate het hierdie vraag beantwoord. Party beter as ander.

- **Why was the question poorly answered? Also provide specific examples, indicate common errors committed by learners in this question, and any misconceptions.**

7.1.1 Die terme SPREKER en VERTELLER moet duidelik gemaak word asook die funksies van elk en waar elk gebruik word. Spreker =Gedigte , Verteller = Verhale. Die funksies van die onderskeie sprekers/vertellers moet vasgelê word.

7.5 Wanneer 'n leerder alliterasie en assonansie moet aandui, moet dit korrek aangehaal en aangedui word.

7.7 Die terme en die betekenis van DENOTATIEF en KONNOTATIEF moet by die leerders ingeskerp word.

7.9 Leerders moet geleer word wat die terme ATMOSFEER, EMOSIE, KARAKTER, ens. beteken. Let op die fokus van die vraag is atmosfeer van die gedig en nie die emosie van die spreker nie.

7.12 Dit is die onderwyser se plig om sy leerders te wys op die verband tussen die titel van die gedig en inhoud daarvan.

- **Provide suggestions for improvement in relation to Teaching and Learning.**

Die onderwysers moet meer aandag gee aan die oop tipe vrae en leiding gee oor hoe om dit te beantwoord. Leerders moet onderrig word dat oop vrae wel binne die konteks van die vraag en die genre beantwoord moet word.

(d) **Describe any other specific observations relating to responses of learners.**
Beeldspraak en stylfigure bly vir leerders 'n vreemde konsep. Baie aandag moet hieraan gegee word.
Die funksies van elk is van kardinale belang. Moenie net fokus op die uitkenning daarvan nie.
(e) **Any other comments useful to teachers, subject advisors, teacher development etc.**
Alle genres moet deeglik deur die onderwysers onderrig en hersien word in terme van inhoud, vraagstelling en beantwoording van vrae.
Let op by die gedigte na terme soos: TITEL, TEMA, BOODSKAP, BETEKENIS, FUNKSIE, ATMOSFEER, BEELDSPRAAK, STYLFIGURE, ENS. Onderwysers en Vakadviseurs moet die CAPS dokument deeglik bestudeer en hul vergewis van die vereistes wanneer dit kom by die opstel van vraestelle. Die verskillende tipes vrae word duidelik in die CAPS dokument uiteengesit.

Mev. Meyra Venter	*M. Venter*	13:12:2015
NAME OF THE CHIEF MARKER:	**SIGNATURE**	**DATE**